

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323201538
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2323201538.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Patrície Železníkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XX, XXX XX E. F., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta so sídlom Staničná 5, 924 01 Galanta, dieťa rodičov: matka – B. G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XX, XXX XX E. F., a otec – H. I. B., B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, XXX XX K., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Galanta zo dňa 27.04.2023, č.k. 12P/74/2023-34, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd m e n í uznesenie Okresného súdu Galanta zo dňa 27.04.2023, č.k. 12P/74/2023-34 tak, že n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie nasledujúceho znenia:

Súd udeľuje súhlas matke B. G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XX, XXX XX E. F. namiesto otca H. I. B., B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, XXX XX K. na podanie prihlášky pre maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX na zápis do 1. ročníka Základnej školy I. J. so sídlom L. A. I. XXX, XXX XX E. F. v školskom roku 2023/2024 a navštevovanie Základnej školy I. J. so sídlom L. A. I. XXX, XXX XX E. F. v školskom roku 2023/2024.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 27.04.2023, č.k. 12P/74/2023-33 zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala nahradenia súhlasu otca so zápisom maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX a s navštevovaním Základnej školy I. J. so sídlom L. A. I. XXX, XXX XX E. F. od školského roku 2023/2024. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 2 ods. 1, § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), § 324 ods. 1, 2, 3, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), § 35 Zákona o rodine, § 19 ods. 3, § 20 ods. 2, 5, 6, § 60 ods. 1, 2, 3 zák.č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“). Súd prvej inštancie mal preukázané, že otec maloletého nevyjadril súhlas s jeho zápisom a návštevou Základnej školy I. J., so sídlom L. A. I. XXX, E. F.. Konštatoval, že povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť, ak tento zákon neustanovuje inak. Zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole. Prihláška na vzdelávanie v základnej škole sa podáva na formulári podľa vzoru schváleného a zverejneného ministerstvom školstva. Zápis sa koná od 1. apríla do 30. apríla, ktorý predchádza začiatku školského roka, v ktorom má dieťa začať plniť povinnú školskú dochádzku. Povinnú školskú

dochádzku plní maloleté dieťa v spádovej škole, ak zákonný zástupca nevyberie inú základnú školu. Spádovou školou je škola v školskom obvode, v ktorom má dieťa trvalý pobyt. Uviedol, že maloletý A. má trvalý pobyt v obci E. F. a ak sa rodičia nedohodnú na inej základnej škole, ktorú by ich maloleté dieťa malo navštevovať a do zápisu nie je právoplatným súdnym rozhodnutím vo veci samej rozhodnuté o podstatnej nezhode rodičov, maloleté dieťa plní povinnú školskú dochádzku v spádovej základnej škole. Na plnenie povinnej školskej dochádzky musí byť maloleté dieťa do spádovej základnej školy prijaté. Návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhovel dôvodiac tým, že nie je daná neodkladná potreba nariadenia neodkladného opatrenia v časti nahradenia súhlasu otca na zápis maloletého dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky, nakoľko právnym predpisom je určené, v ktorej základnej škole maloleté dieťa plní povinnú školskú dochádzku a rodič je povinný podať prihlášku na zápis maloletého dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky. Doplnil, že nahradenie súhlasu jedného z rodičov pri nezhode rodičov o podstatných veciach, je závažným zásahom do tohto výkonu, vyžaduje si vykonanie dokazovania, pričom využitie inštitútu neodkladného opatrenia je možné iba na základe závažných skutočností osvedčujúcich vážne ohrozenie záujmov maloletého dieťaťa. Takýmto rozhodnutím dochádza k zmene pomerov, ktorých prípadná opätovná zmena po vykonaní dokazovania a rozhodnutia o veci samej, môže mať na maloleté dieťa negatívny dopad, spočívajúci v dôsledkoch, ktoré by návrh do pôvodného alebo súdnym rozhodnutím vyvolaného iného stavu so sebou niesol. Poukázal na to, že ak rodičia prijímajú rôzne rozhodnutia ohľadom maloletého dieťaťa bez súhlasu druhého rodiča, bez rešpektovania postavenia druhého rodiča v živote maloletého dieťaťa, bez ohľadu na skutočný záujem maloletého dieťaťa a ich tvrdenia sú v priamom rozpore, je pre rozhodnutie o ich nezhode a nahradení súhlasu, vykonanie dokazovania nevyhnutné. Uzavrel, že ak sa rodičia vo veci maloletého nedohodnú ohľadne základnej školy, ktorú by mal navštevovať, nedochádza k žiadnemu priamemu ohrozeniu dieťaťa, vyžadujúcemu si okamžitý zásah súdu do jeho pomerov neodkladným opatrením. V prípade, že sa rodičia vo veci maloletého nedohodnú inak a maloletý bude vykonávať povinnú školskú dochádzku v spádovej základnej škole, bude v jeho záujme, aby bol zapísaný na plnenie povinnej školskej dochádzky v tejto základnej škole. Keďže nevyhovel návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, nerozhodol ani o uložení povinnosti matke podať v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia návrh vo veci samej na nahradenie súhlasu otca na zápis maloletého dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka, navrhujúc ho zmeniť a jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Odvolanie odôvodnila ust. § 2 ods. 2 CMP v nadväznosti na ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/, g/ a h/ CSP. Poukázala na dôvody uvedené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia založené na postoji otca, ktorý odmietol poskytnúť súhlas, resp. podpísať prihlášku na zápis maloletého na povinnú školskú dochádzku bez adekvátneho odôvodnenia. Uviedla, že maloletému priamo zo zákona vyplýva povinnosť absolvovať povinnú školskú dochádzku, na ktorú nemôže byť aktuálne prihlásený výhradne z dôvodu, že otec k tomuto nevyjadril súhlas. Z dôvodu úmyselne obštrukčného postoja otca sa nachádza v patovej situácii, kedy nemôže maloletého prihlásiť na povinnú školskú dochádzku do prvého ročníka základnej školy. Z uvedeného dôvodu ako jediné riešenie považovala obrátiť sa priamo na súd. Nesúhlasila s napadnutým rozhodnutím a zotrvala na stanovisku o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov nahradením súhlasu otca so zápisom maloletého na povinnú dochádzku a to priamo na základe kogentných ustanovení školského zákona (§ 19 ods. 3, § 20 ods. 2 a 5, § 144a ods. 2). Z citovaných ustanovení vyplýva jej povinnosť prihlásiť maloleté dieťa na povinnú školskú dochádzku a následná povinnosť riaditeľa spádovej školy prijať na plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov, ktorí majú miesto trvalého pobytu v školskom obvode spádovej školy s podmienkou, že na podaniach týkajúcich sa výchovy a vzdelávania, o ktorých sa rozhoduje v správnom konaní, sa vyžaduje podpis oboch zákonných zástupcov dieťaťa. Situáciu, kedy je možné podať prihlášku na povinnú školskú dochádzku maloletého iba s podpisom jedného zákonného zástupcu, hoci sa jedná o spádovú školu, nemožno subsumovať ani pod podmienku ust. § 144a ods. 2 školského zákona, nakoľko jediným dôvodom prečo otec túto prihlášku nepodpísal, je jeho subjektívny postoj. Zákon jej neumožňuje, aby prihlášku podala výhradne so svojim podpisom, pričom však zákon ukladá povinnosť prihlásiť dieťa na povinnú školskú dochádzku. Potom ako oslovila zvolenú školu a oboznámila sa s aktuálnou situáciou a rozhodnutím súdu, obdržala vyjadrenie, že bez súhlasu otca prípadne súdneho rozhodnutia, jej prijatie maloletého na povinnú školskú dochádzku nevedia garantovať. Uvedený stav, podľa jej názoru, napĺňa podmienky bezodkladnej úpravy pomerov, kedy nie je umožnené prihlásiť maloletého na plnenie povinnej školskej dochádzky iným spôsobom ako podaním prihlášky, v ktorom prípade bude súhlas otca nahradený rozhodnutím súdu, keďže otec daný súhlas neposkytol. Uviedla, že maloletý je zverený do jej osobnej starostlivosti a v prípade, ak si tento

nebude v zmysle zákona počnúc začiatkom školského roka 2023/24 plniť povinnú školskú dochádzku, bude ona okrem iného vystavená aj riziku trestného stíhania pre spáchanie prečinu ohrozenia mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona. Dala do pozornosti uznesenie Okresného súdu Žilina sp. zn. 54P/23/2023 zo dňa 03.03.2023 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu Žilina sp. zn. 11CoP/14/2023 zo dňa 03.04.2023 s tým, že uvedené rozhodnutia zohľadňujú obdobný skutkový stav. Maloletý aktuálne navštevuje materskú školu v mieste svojho trvalého pobytu, z ktorého dôvodu otcovi navrhla pre maloletého Základnú školu I. J. so sídlom E. E. F.. Vzhľadom na miesto trvalého bydliska maloletého je predmetná základná škola miestne príslušná jeho bydlisku. Navyše daná základná škola sa nachádza v tesnej blízkosti materskej školy, ktorú maloletý navštevuje aktuálne, ktoré prostredie dôverne pozná, pričom túto základnú školu budú navštevovať aj jeho spolužiaci z materskej školy a adaptácia dieťaťa sa zrealizuje rýchlejšie a jednoduchšie aj s ohľadom na introvertnú povahu maloletého vyžadujúcu si veľmi empatický prístup. Okolnosť, že základná škola je pre maloletého z hľadiska miestnej príslušnosti spádová, však automaticky pre školské zariadenie nepredstavuje povinnosť maloletého na školskú dochádzku prijať bez splnenia zákonných podmienok, a to podania prihlášky opatrenej podpisom oboch zákonných zástupcov. Uvedené argumenty opakovane komunikovala otcovi maloletého, ktorý sa napriek tomu vyhýbal bližšej odpovedi a následne bez odôvodnenia neposkytol súhlas so zápisom maloletého do Základnej školy vo E. F. s tým, že svoje dôvody bližšie objasní súdu, čím ju dostal do bezvýchodiskovej situácie, kedy nemohla maloletého riadne zapísať do 1. ročníka základnej školy. Dôvody a postoje otca považovala za obštrukčné, nakoľko neuspel so svojím návrhom na zmenu zverenia maloletého. Otec nesúhlas s výberom školy žiadnym racionálnym spôsobom nevysvetlil ignorujúc potreby maloletého, pre ktorého je do budúcnosti zápis na školskú dochádzku dôležitý. Konaním otca a jeho iracionálnym postojom je obmedzovaná vo svojich rodičovských právach, takže v dôsledku nečinnosti otca a jeho nesúhlasu, nemôže maloletého zapísať do 1. ročníka základnej školy a tento si nemôže plniť zákonnú povinnosť absolvovať povinnú školskú dochádzku. Daný postoj otca nie je súladný ani so záujmom maloletého dieťaťa. Zdôraznila, že podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana spočívajú v zabezpečení absolvovania zákonom stanovenej povinnej školskej dochádzky, ktorá vzhľadom na vek dieťaťa sa bez výnimky na neho vzťahuje. Naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia vidí primárne v tom, že aktuálne prebieha zápis do 1. ročníka základnej školy, keď je nevyhnutné maloleté dieťa riadne zapísať, aby si počnúc septembrom 2023 začalo riadne plniť školskú dochádzku.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol odvolanie odmietnuť z dôvodu, že neobsahuje odvolacie dôvody (§ 363 CSP). Uviedol, že matka sa zameriava na potrebu vydania súhlasu so zápisom maloletého na Základnú školu I. J. vo E. F. formou neodkladného opatrenia s čím nesúhlasí, pretože matku už počas pojednávania na súde prvej inštancie dňa 31.01.2023 upozornil, že stále nedošlo k dohode ohľadom základnej školy pre maloletého. Matka dieťaťa ho oslovila ohľadom súhlasu s výberom základnej školy až dňa 19.03.2023 a vzhľadom k obširnej komunikácii medzi rodičmi svoj nesúhlas vyjadril až dňa 06.04.2023. Mal za to, že ohľadom výberu základnej školy pre maloletého sa s matkou mohli dohodnúť už v januári 2023. Keďže matka hrubo zlyhala vo svojich rodičovských povinnostiach, nevidí dôvod pre aplikáciu formy neodkladného opatrenia. Nesúhlasil s argumentami matky, ktorá dôvodí jeho iracionálnym správaním a v tejto súvislosti poukázal na mailovú komunikáciu medzi rodičmi. Uviedol, že prioritne sa zaujímal o dobro svojho dieťaťa a na základe odpovedí matky v rámci emailovej komunikácie nemôže súhlasiť s jej výberom základnej školy pre maloletého. Tvrdenie matky, že do práce dochádza autom, považoval za polopravdu, pretože matka nevlastní automobil, má slabé vodičské schopnosti, do práce dochádza autom s kolegom a je závislá na inej osobe, pričom vzdialenosť bydliska maloletého a sídla školy vo E. F. predstavuje 7 km a iná doprava ako motorovým vozidlom, resp. autobusom, nie je možná. Z vyjadrení maloletého vie, že do materskej školy ho sprevádza autobusom starý otec a v naliehavých situáciách je k dispozícii aj stará matka zo strany matky, ktorá od septembra nastupuje na dôchodok. Uvedené vyplýva aj z emailovej komunikácie. S výberom základnej školy nesúhlasil, keďže vníma a z vyjadrení maloletého mu je zrejmé, že matka ponecháva jeho výchovu na svojich rodičoch, pričom sama je učiteľkou na M. A. E. N. a bez problémov môže zabezpečiť dochádzku maloletého do tejto základnej školy vo vlastnej rézii. Potvrdil, že návrh na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov podal z dôvodu, že maloletý sa opakovane vyjadroval, že jeho základné potreby mu zabezpečujú starí rodičia. Vyslovil názor, maloletý by nemusel do základnej školy cestovať autobusom, ktoré spojenie nie je práve ideálne. Podľa jeho mienky, matka nie je schopná dlhodobo zabezpečovať zvyšujúce sa nároky maloletého na jeho neodkladné povinné potreby, preto s výberom základnej školy nesúhlasí. Poukázal na to, že toho času prebieha konanie o zverenie maloletého do osobnej striedavej starostlivosti, vec sa nachádza na Krajskom súde v Trnave a v prípade, ak by súd

vyhoveli jeho návrhu, Základná škola v N. by bola pre maloletého najvhodnejšia, keďže matka pracuje v N. a otec býva v N.. Poukázal na čl. 5 písm. f/ Zákona o rodine a zdôraznil potrebu pri rozhodovaní prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, ktorý má vždy prednosť pred záujmom rodiča. Uvedený názor potvrdilo aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Elzholz proti Nemecku. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže podľa okolností konkrétneho prípadu prevážiť nad záujmom rodiča, pričom posúdenie proporcionality zostáva na vnútroštátnych súdoch, ktoré sú v bezprostrednom kontakte so zúčastnenými stranami. K odvolaniu pripojil e mailovú komunikáciu rodičov.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

6. Odvolací súd preskúmal vec napadnutú odvolaním matky, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP, dospejúc k záveru o jeho dôvodnosti.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 35 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

12. Podľa § 20 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (ďalej "školský zákon") zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky.

13. Podľa § 20 ods. 5 školského zákona žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (ďalej len "spádová škola"), ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie.

14. Podľa § 20 ods. 6 školského zákona Riaditeľ spádovej školy je povinný prednostne prijať na plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov, ktorí majú miesto trvalého pobytu v školskom obvode spádovej školy. Ak je počet žiakov vo veku plnenia povinnej školskej dochádzky, ktorí ju majú plniť v spádovej škole, vyšší, ako sú kapacitné možnosti spádovej školy, postupuje zriaďovateľ podľa osobitného predpisu.).

15. Podľa § 144a školského zákona:

(1) Na podaniach týkajúcich sa výchovy a vzdelávania, o ktorých sa rozhoduje v správnom konaní, sa vyžaduje podpis oboch zákonných zástupcov dieťaťa alebo nepĺnoletého žiaka, ak odsek 2 neustanovuje inak.

(2) Podpis oboch zákonných zástupcov dieťaťa alebo nepĺnoletého žiaka podľa odseku 1 sa nevyžaduje, ak

a) jednému z rodičov bol obmedzený alebo pozastavený výkon rodičovských práv a povinností vo veciach výchovy a vzdelávania dieťaťa, ak jeden z rodičov bol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností vo veciach výchovy a vzdelávania dieťaťa, alebo ak spôsobilosť jedného z rodičov na právne úkony bola obmedzená,

- b) jeden z rodičov nie je schopný zo zdravotných dôvodov podpísať sa, alebo
- c) vec neznesie odklad, zadováženie súhlasu druhého rodiča je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou a je to v najlepšom záujme dieťaťa.80 b)

16. Odvolací súd zdôrazňuje, že cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Účelom tohto inštitútu je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné.

17. Pokiaľ ide o účel neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí, týmto je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy.

18. V danej prejednáwanej veci odvolací súd, na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie dospel k záveru, že matka osvedčila potrebu naliehavej a bezodkladnej úpravy pomerov autoritatívnym zásahom súdu, a to nariadením neodkladného opatrenia zabezpečením zápisu maloletého a jeho nástupu na povinnú školskú dochádzku. Odvolací súd sa preto nestotožnil so závermi súdu prvej inštancie.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že rozsudkom Okresnom súde Bratislava III sp. zn. 38P/18/2018-81 zo dňa 07.02.2019, súd rozviedol manželstvo rodičov maloletého a schválil dohodu rodičov, ktorou bol maloletý A. B. na čas po rozvoде manželstva zverený do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 130 eur mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci do rúk matky a otec bol oprávnený stretávať sa s maloletým každý utorok a štvrtok v kalendárnom mesiaci od 15.30 hod. do 19.00 hod., každý párný kalendárny víkend v sobotu od 09.00 hod. do 19.00 hod., každý nepárný kalendárny víkend v nedeľu od 09.00 hod. do 19.00 hod., od 01.05.2019 každý párný kalendárny víkend od soboty od 09.00 hod. do nedele do 19.00 hod., počas Vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin v každom párnom kalendárnom roku dňa 24.12. od 09.00 hod. do 19.00 hod., od 31.12. od 09.00 hod. do 01.01 nasledujúceho roku do 19.00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom roku dňa 25.12. od 09.00 hod. do 19.00 hod., počas Veľkonočných sviatkov v každom párnom kalendárnom roku na Veľkonočný pondelok od 09.00 hod. do 19.00 hod. s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého je bydlisko matky. Rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 32P/176/2021-146 zo dňa 31.01.2023 súd zamietol návrh otca na zverenie maloletého A. do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Podľa vyjadrenia otca voči rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie, pričom odvolacie konanie doposiaľ prebieha a nebolo ukončené.

20. Maloletý A. dosiahol v decembri 2022 vek 6 rokov a školskú zrelosť, v školskom roku 2023/2024 by mal nastúpiť na povinnú školskú dochádzku. Maloletý je od narodenia prihlásený k trvalému pobytu na adrese E. F. XX, O. D. C. D. ako vyplýva z lustrácie v Registri obyvateľov a napokon aj z vyjadrení oboch rodičov. V tejto obci maloletý aj navštevuje predškolské zariadenie.

21. Matka sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala vydania rozhodnutia podľa § 35 Zákona o rodine pokrývajúceho prípady, kedy sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, ktoré je výlučne návrhovým konaním. Okamžitú potrebu nariadenia navrhnutého neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že rodičia nie sú schopní vyriešiť otázku výberu školského zariadenia dohodou a matka je viazaná povinnosťou realizovať zápis maloletého na povinnú školskú dochádzku. Skutočnosť, že rodičia sa nedohodli na výbere základnej školy pre maloletého je nepochybná, jednak zo samotných vyjadrení rodičov, ako aj z ich emailovej komunikácie. Za situácie, kedy maloletý dovŕšil vek, v ktorom je povinný nastúpiť na povinnú školskú dochádzku a rodičia nedospeli ku konsenzu vo výbere základnej školy, je dôvodné maloletého zapísať do spádovej základnej školy podľa miesta jeho trvalého bydliska, ktorou je Základná škola I. J. vo E. F.. Odvolací súd zastáva názor, že podmienky ust. § 325 ods.1 CSP sú splnené tým, že základná škola, aj napriek tomu, že ide o spádovú školu pre maloletého, nemôže maloletého zapísať z dôvodu, že otec odmietol poskytnúť súhlas s výberom danej základnej školy a teda odmietol podpísať prihlášku na zápis maloletého do prvého ročníka základnej školy. Je v záujme maloletého, aby o tejto otázke rozhodol (okamžite) autoritatívne súd a odstránil tak stav právnej neistoty, ktorý nie je v záujme maloletého.

22. Poukazujúc na ustanovenia školského zákona odvolací súd konštatuje, že je daná povinná školská dochádzka, ktorú žiak plní v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt, ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Zákonný zástupca dieťaťa má zákonnú povinnosť prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky do spádovej školy, ktorá sa určuje podľa miesta trvalého bydliska maloletého dieťaťa, a to bez ohľadu na nezhodu rodičov v otázke, ktorú základnú školu má maloleté dieťa navštevovať. V danom prípade sa s poukazom na ust. § 20 ods. 2 a ods. 5, § 144 a zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), nemožno stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že plnenie povinnej školskej dochádzky u maloletého nie je žiadnym spôsobom ohrozené, keď spádová základná škola maloletého Základná škola I. J. vo E. F. vyžaduje riadne podpísanú prihlášku obidvoma rodičmi (uvedené vyplýva z vyjadrenia matky). Do spádovej školy je riaditeľ školy povinný dieťa prijať do 1. ročníka, bez ohľadu na súhlas, resp. nesúhlas druhého rodiča, avšak v zmysle § 144a ods. 1 školského zákona spádová základná škola vyžaduje podpis prihlášky obidvomi rodičmi.

23. Odvolací súd neprihliadal na argumentáciu otca uvedenú v jeho vyjadrení, ktorá sa týka otázky zabezpečenia starostlivosti o maloletého a prebiehajúceho súdneho konania o zmenu zverenia, pretože tieto námietky nie sú predmetom rozhodnutia súdu o nezhode rodičov, avšak môžu byť predmetom dokazovania vo veci samej (o zmenu zverenia). Ani výhrady otca týkajúce sa výkonu práce matky v N. a vhodnosti výberu Základnej školy v N. pre maloletého z dôvodu zabezpečenia jeho dopravy do školy, nie sú opodstatnené s prihliadnutím na predmet konania (nariadenie neodkladného opatrenia) a charakter a dočasnosť daného rozhodnutia. Tieto argumenty otca môžu byť predmetom konania vo veci samej o nezhode rodičov s absolvovaním povinnej školskej dochádzky maloletým v Základnej škole I. J. vo E. F., v prípade, ak jeden z rodičov takýto návrh podá. Za nedôvodné vyhodnotil odvolací súd aj tvrdenia otca o tom, že nie je naliehavá potreba neodkladnej úpravy pomerov, pretože rodičia mali možnosť vyriešiť výber základnej školy pre maloletého už skôr, v mesiaci január 2023. Matka naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov v zmysle ňou navrhovaného neodkladného opatrenia osvedčila, keď táto nastala už v čase termínov podávania prihlášky na zápis maloletého do základnej školy. V čase rozhodnutia odvolacieho súdu bolo nevyhnutné z dôvodu zistenej pretrvávajúcej nezahody rodičov o podaní prihlášky na spádovú školu, v ktorej má maloletý v zmysle zákona plniť povinnú školskú dochádzku v školskom roku 2022/2023, v záujme maloletého zabezpečiť plnenie povinnej školskej dochádzky prostredníctvom súdneho rozhodnutia aj s ohľadom na blížiaci sa obdobia začiatku nového školského roka. Pokiaľ otec navrhol odvolanie matky odmietnuť ako neobsahujúce odvolacie dôvody, odvolací súd neprihliadal na daný argument dospejúci k záveru, že odvolania podané matkou spĺňa všetky zákonom stanovené náležitosti.

24. Odvolací súd udáva, že je potrebné rozlišovať otázku zápisu a nástupu maloletého dieťaťa do základnej školy. V danom prípade v konaní o neodkladnom opatrení bolo vecou súdu hodnotiť nezhodu

rodičov so zápisom maloletého dieťaťa na povinnú školskú dochádzku do základnej školy a nesúhlas otca s výberom základnej školy matkou. Z vyjadrenia otca, ktorý je tiež zákonným zástupcom maloletého dieťaťa, nevyplýva žiadna jeho iniciatíva týkajúca sa zápisu maloletého na povinnú školskú dochádzku. Otec len prezentuje jeho záujem maloletého zapísať na povinnú školskú dochádzku v Základnej škole v N., avšak žiadnym spôsobom nepreukázal, že by vykonal akékoľvek úkony smerujúce k zápisu maloletého na ním navrhovanú základnú školu. Treba uviesť, že o prijatí, resp. neprijatí maloletého dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky môže rozhodnúť len základná škola svojim vlastným rozhodnutím. Z príslušných ustanovení školského zákona vyplýva, že žiak je povinný si plniť povinnú školskú dochádzku v obvode, kde má trvalý pobyt a spádová škola je povinná pri prijímaní uprednostniť žiaka, ktorý má trvalý pobyt v danej lokalite. Za situácie, ak by bola podaná prihláška zo strany jedného z rodičov aj na základnú školu podľa jeho výberu, rodičia by obdržali rozhodnutie o prijatí, resp. neprijatí maloletého dieťaťa na vybrané základné školy a súd by následne pristúpil k rozhodovaniu, na ktorú základnú školu maloleté dieťa aj nastúpi (t.j. komu súd udelí súhlas s nástupom maloletého dieťaťa do základnej školy). V danej veci, v záujme zabezpečenia zápisu a nástupu maloletého na povinnú školskú dochádzku, keď otec neudelil súhlas so zápisom maloletého na matkou vybranú zákonnú školu, ktorá je navyše spádovou školou, odvolací súd dospel k záveru o nevyhnutnej potrebe zásahu súdu do pomerov účastníkov, pretože bez nariadenia neodkladného opatrenia hrozí ujma dieťaťu, čo matka dostatočne osvedčila.

25. S poukazom na potrebu zabezpečiť maloleťmu zápis na základnú školu a nástup na povinnú školskú dochádzku, odvolací súd udáva, že dané rozhodnutie v tomto prípade nahrádza rozhodnutie vo veci samej a ak nastane medzi rodičmi nezhoda v návšteve školského zariadenia maloleťm vybraného matkou, je právom rodiča domáhať sa v konaní vo veci samej podľa § 35 Zákona o rodine (ktoré konanie je návrhovým, teda nemožno ho začať bez návrhu) rozhodnutia o nezhode rodičov, v ktorom konaní súd vykoná dokazovanie za účelom zistenia vhodnosti výberu školského zariadenia pre maloleťho.

26. Odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, keď v danom prípade je v záujme maloletého ustáliť v aktuálnom čase jeho zápis a nástup na povinnú školskú dochádzku do 1. ročníka v školskom roku 2023/2024 v spádovej škole, ktorou je Základná škola I. J. so sídlom ul. A. I. XXX, XXX XX E. E. F..

27. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52, § 58 CMP.

28. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).